Quickscan flora en fauna

Maasschriksel te Venlo

Gemeente Venlo

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening

Quickscan flora en fauna

Maasschriksel te Venlo

Gemeente Venlo

Colofon

Datum:
29 augustus 2013

Projectgegevens:
Projectnummer 252251

Auteur(s):
Gijs Meijer MSc

Projectleider:
Frank van der Putten MBA

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening
Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen
T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99
Einfo@croonen.nl www.croonenadviseurs.nl

Croonen Adviseurs is aangesloten bij
het Netwerk Groene Bureaus
NGB

Inhoud

1	**Inleiding**	**1**
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	**Natuurwetgeving en -beleid**	**3**
2.1	Algemeen	3
2.2	Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden	3
2.3	Flora- en faunawet	3
3	**Gebiedsbeschrijving**	**5**
3.1	Huidige situatie	5
3.2	Toekomstige situatie	6
3.3	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	7
4	**Methode**	**8**
4.1	Bureaustudie	8
4.2	Terreinbezoek	9
5	**Onderzoeksresultaten**	**10**
5.1	Resultaten bureaustudie	10
5.2	Resultaten verkennend terreinbezoek	12
6	**Toetsing aan de natuurwetgeving**	**14**
6.1	Toetsing effect op beschermde gebieden	14
6.2	Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet	14
7	**Conclusies en aanbevelingen**	**18**
7.1	Conclusies	18
7.2	Aanbevelingen (vrijblijvend)	18
8	**Bronnen**	**20**

Bijlagen:

Bijlage 1: Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswet 1998

Bijlage 2: Flora- en faunawet

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quickscan) is één van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied Q4 in de gemeente Venlo. Voor het project 't Schriksel - Aan de Stadsmuur - Helschriksel is inmiddels een verkavelingsplan opgesteld. Dit plan wijkt op minimale wijze af van de bouwmogelijkheden volgens het vigerend bestemmingsplan 'Q4'. Het gaat hierbij specifiek om het deelgebied 'Aan de Stadsmuur', met betrekking tot de bouwblokken 6 en 7, gelegen aan het Maasschriksel. Om de voorgevels van de bouwblokken 6 en 7 te kunnen realiseren, dient een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan te worden verleend. Deze vergunning maakt onderdeel uit van de omgevingsvergunning voor het bouwen van de blokken 6 en 7. Voorliggend document is onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing die hoort bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de EHS, Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

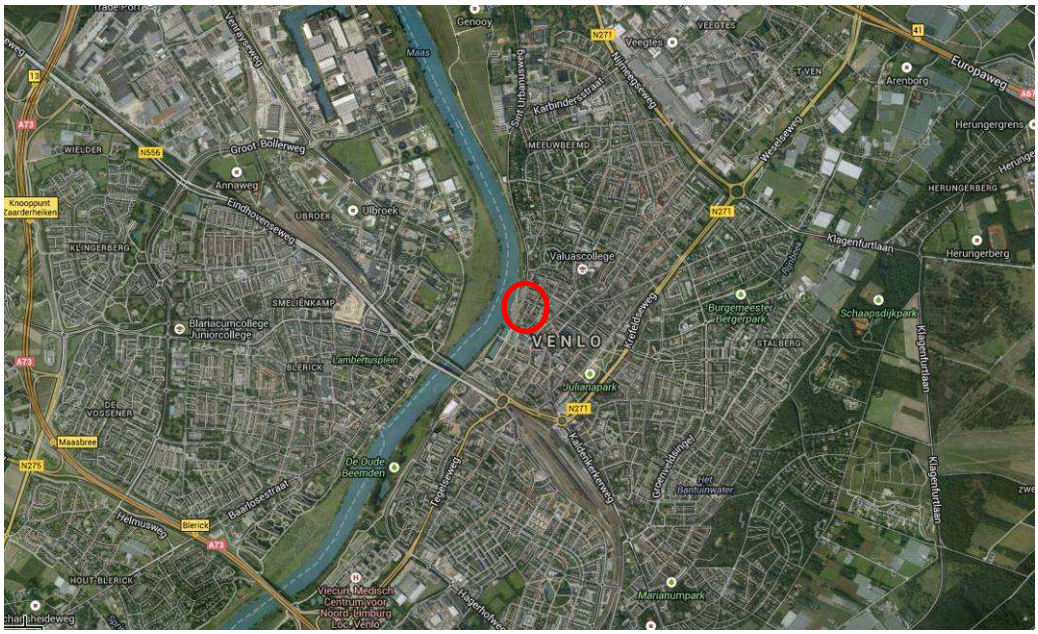

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied (rood omcirkeld) in de gemeente Venlo. Bron: Google Maps.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding wordt beschreven waarom deze quickscan is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze quickscan omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze quickscan flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het terreinbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevinden zich twee bijlagen, die algemene informatie verschaffen met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de EHS en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de EHS en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het ‘Nee, tenzij’ - principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet wordt verwezen naar bijlage 1.

2.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij' - principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 2.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied maakt deel uit van de Venlose binnenstad. Het plangebied betreft een klein gedeelte van twee te realiseren bouwblokken (6 en 7) aan het Maasschriksel. Momenteel betreft het plangebied de gevels van de achterzijde (uitbouw) van de bebouwing van Maaskade 11 t/m 16. Het plangebied grenst aan wat momenteel een bouwlocatie is. Diverse andere gebouwen in de nabijheid van het plangebied zijn al gesloopt. De directe omgeving betreft dan ook de bouwlocatie, bebouwing en ook de rivier de Maas is nabijgelegen. De begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 3.1. Een impressie van het plangebied is weergegeven in figuur 3.2.

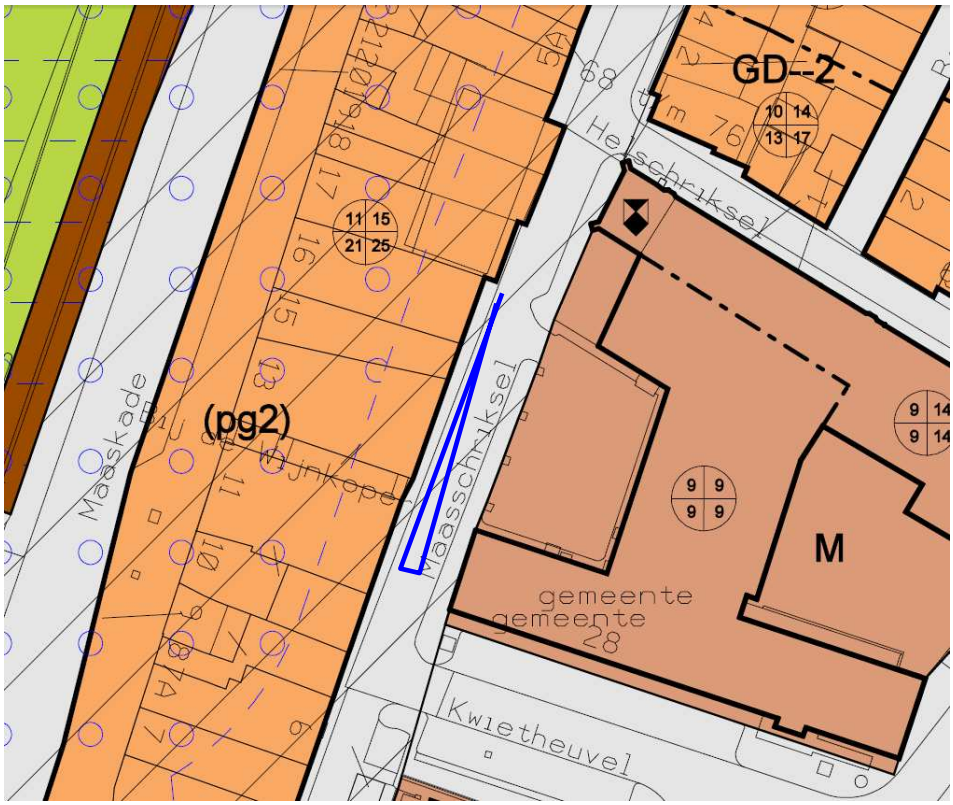

Figuur 3.1: Begrenzing plangebied (blauw omlijnd).

Achterzijde bebouwing Maaskade 11 t/m 16 en braakliggend terrein.

Achterzijde bebouwing Maaskade 11 t/m 16 en braakliggend terrein.

Achterzijde bebouwing Maaskade 11 t/m 16 en braakliggend terrein.

Bouwlocatie grenzend aan het plangebied.

Figuur 3.2: Impressie plangebied (Croonen Adviseurs, 2013).

3.2 Toekomstige situatie

De beoogde ontwikkeling betreft het slopen van huidige bebouwing in het plangebied. Voor zover bekend zal in ieder geval de uitbouw van de panden aan de Maaskade gesloopt worden. Hierdoor zal ruimte ontstaan voor de nieuw te realiseren nieuwbouw van blok 6 en 7. De plannen voor de nieuwbouw zijn weergegeven in figuur 3.3.

Figuur 3.3. De blauwe lijn geeft de ligging van het plangebied binnen het project 't Schriksel - Aan de Stadsmuur - Helschriksel weer (Echo Architectuur, 2011).

3.3 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

De huidige bebouwing in het plangebied (uitbouw achterzijde bebouwing Maaskade 11 t/m 16) wordt gesloopt en het plangebied zal bouwrijp gemaakt worden, waarbij grond wordt ontgraven.

4 Methode

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:
- bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedsfeer van het project;
- veldonderzoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.1 Bureaustudie

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de streng beschermde (tabel 3) en overig beschermde (tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treedt effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.
Algemene soorten (tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het projectgebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:
- het Natuurloket;
- www.waarneming.nl;
- www.telmee.nl;
- landelijke verspreidingsatlassen;
- regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Gekeken is naar de ligging van beschermde gebieden (Natura 2000 gebieden) ten opzichte van het plangebied en naar de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstelllingen kan het effect worden bepaald. Hiernaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Limburg (interactieve kaart EHS), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan EHS. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS (Spelregels EHS).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.2 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 13 augustus 2013 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Aan de hand van de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een nader onderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Onderzoeksresultaten

5.1 Resultaten bureaustudie

5.1.1 Ligging EHS en beschermde gebieden

Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. De dichtstbijzijnde EHS ligt op ongeveer 70 meter ten westen van het plangebied (zie figuur 5.1) en betreft de Maas. Binnen een straal van drie kilometer liggen geen Natura 2000-gebieden.

Figuur 5.1. Globale ligging plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. EHS. Bron: website provincie Limburg

5.1.2 Voorkomen beschermde soorten Flora- en faunawet

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl en waarneming.nl komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2011), reptielen en amfibieën (www.RAVON.nl) en insecten (www.Naturalis.nl\EIS).

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. Vogels zijn onderverdeeld in jaarrond beschermde soorten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde soorten (categorie 5).

Op de site telmee.nl (2007-2013) worden de volgende waarnemingen vermeld voor de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of jaarrond beschermde vogels):

- **Vogels**
  Categorie 1-4 (jaarrond beschermd): buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, slechtvalk en sperwer.

- **Zoogdieren**
  Zwaarder beschermd: eekhoorn, bever, gewone dwergvleermuis.

- **Reptielen/amfibieën**
  Zwaarder beschermd: geen.

- **Vlinders**
  Zwaarder beschermd: geen.

- **Libellen**
  Zwaarder beschermd: geen.

- **Vissen**
  Zwaarder beschermd: geen.

- **Flora**
  Zwaarder beschermd: geen.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel te verwachten soorten in het plangebied.

5.2 Resultaten verkennend terreinbezoek

Op 13 augustus 2013 bij circa 18ºC en bewolkt weer (bron: KNMI) is een eenmalig terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundige ecoloog. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van de aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het ontwikkelingsgebied.

Terreinbezoek

Het plangebied betreft een smalle strook waar momenteel sprake is van de gevels van de achterzijde van de bebouwing van Maaskade 11 t/m 16 en een strook braakliggend terrein. In het plangebied is bijna geen vegetatie aanwezig. Langs de randen van de bebouwing groeien paardenstaart en algemene grassen. In de directe omgeving is sprake van pioniersvegetatie. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat of standplaatsfactoren voor beschermde plantensoorten. Beschermde soorten worden ook niet verwacht in dergelijke biotopen.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen vogels of nesten waargenomen. Het plangebied biedt gezien de platte daken en afwerking van de bebouwing ook geen geschikte nestlocaties voor vogels. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van uit de bureaustudie vermeldde categorie 1-4 soorten (buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, slechtvalk en sperwer) zijn dan ook uit te sluiten.

Er zijn geen sporen van zoogdieren aangetroffen. Mogelijk komen algemene muizen- en spitsmuizen voor in het plangebied. Daarnaast kunnen soorten als konijn, mol en egel het terrein aandoen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de in de omgeving voorkomende zwaarder beschermde eekhoorn en bever.

Op basis van de bureaustudie wordt verwacht dat vleermuizen foerageren langs de bebouwing in het plangebied. Gebouwen vormen in potentie geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen. In gebouwen vormen betimmeringen, dakpannen, kieren, gaten en spouwmuren geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Aanwezige spouwmuurgaten, overhangende dakpannen en betimmeringen bieden gebouwbewonende vleermuizen toegang tot de gebouwen of de vleermuizen verblijven achter deze elementen. In de bebouwing in het plangebied zitten een aantal spouwmuurgaten. In 2012 is door Croonen Adviseurs een nader onderzoek vleermuizen uitgevoerd in een gebied grenzend aan het huidige plangebied (*Nader onderzoek vleermuizen, Bestemmingsplanherziening 't Schriksel te Venlo, kenmerk 251145, d.d. 20 november 2012*). Uit dit vleermuisonderzoek blijkt op basis van zes terreinbezoeken (in ochtend en avond) dat de gewone dwergvleermuis foerageerend is waargenomen (zie figuur 5.2). Van een soortenrijke en druk bezochte foerageerplek, vaste rust- en of verblijfplaatsen of overduidelijke vliegroutes is echter geen sprake. De vleermuizen vliegen willekeurig door het gebied en omgeving.

Aangezien in dit nader vleermuisonderzoek ook gekeken is naar de directe omgeving van het plangebied (zie ook waarnemingen buiten het plangebied, figuur 5.2), worden deze resultaten representatief geacht voor het huidige plangebied. Indien in het huidige plangebied sprake was van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen, zou dit blijken uit het eerder uitgevoerde nader vleermuisonderzoek. Op basis van dit voorgaand onderzoek is het voorkomen van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied uit te sluiten.

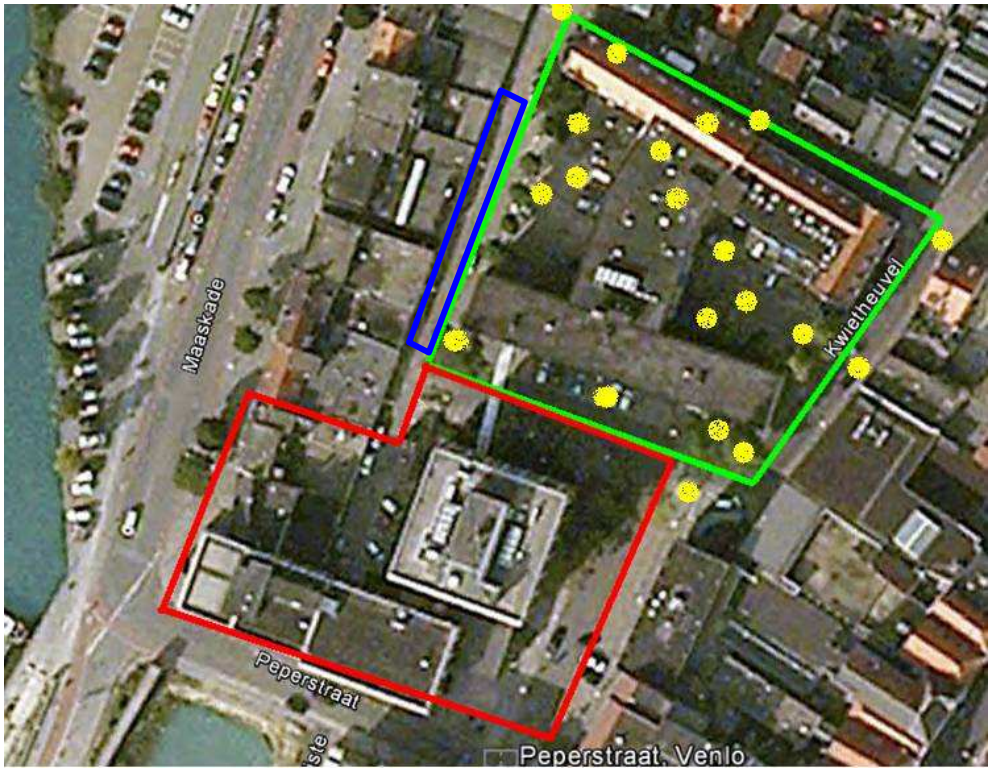

Figuur 5.2: Overzicht foeragerende gewone dwergvleermuizen uit het nader vleermuisonderzoek in plangebied 't Schriksel te Venlo (groen omlijnd). Het huidige plangebied is blauw omlijnd. (*Bron: Nader onderzoek vleermuizen, Bestemmingsplanherziening 't Schriksel te Venlo, Croonen Adviseurs, kenmerk 251145, d.d. 20 november 2012*) .

Algemeen voorkomende amfibieën, zoals de bruine kikker en gewone pad, zouden het terrein kunnen gebruiken als landbiotoop. Uit de bureaustudie blijkt dat geen zwaarder beschermde amfibieën en/of reptielen in de omgeving van het plangebied voorkomen. Gezien de aard van het plangebied is het ook niet geschikt voor deze zwaarder beschermde soorten. Vanwege het ontbreken van open water is het voorkomen van (zwaarder beschermde) vissen uitgesloten. Op basis van de aangetroffen biotopen en de ligging van het plangebied komen enkel algemene vlinders en libellen voor.

6 Toetsing aan de natuurwetgeving

6.1 Toetsing effect op beschermde gebieden

6.1.1 EHS

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de EHS dan ook geen sprake. Gezien de afstand, aard en omvang van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling, zijn negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS in de nabijheid van het plangebied uit te sluiten. Vanuit dit oogpunt zijn er voor EHS geen belemmeringen.

6.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen een straal van drie kilometer geen Natura-2000 gebieden liggen. Vanwege de grote afstand, de aard en omvang van de ontwikkeling zijn effecten op Natura-2000 gebieden op voorhand uit te sluiten. Derhalve geldt dat er geen vergunningplicht aan de orde is vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 en dat vanuit dat oogpunt geen belemmeringen aan de orde zijn.

6.2 Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet

6.2.1 Effecten tabel 2/3 soorten

Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedperiode (globaal half maart t/m juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten. Het plangebied biedt geen geschikte nestlocaties voor de in de omgeving voorkomende buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, slechtvalk en sperwer. Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek, is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten uit te sluiten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten.

De bebouwing biedt gezien de platte daken en afwerking van de bebouwing ook geen geschikte nestlocaties voor algemeen voorkomende vogels. Effecten op broedvogels zijn uit te sluiten.

Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn zwaarder beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering of op zolders.

In de bebouwing in het plangebied zitten een aantal spouwmuurgaten. In 2012 is door Croonen Adviseurs een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in een gebied direct langs het huidige plangebied (*Nader onderzoek vleermuizen, Bestemmingsplanherziening 't Schriksel te Venlo, kenmerk 251145, d.d. 20 november 2012*). De gewone dwergvleermuis is foeragerend waargenomen. Van een soortenrijke en druk bezochte foerageerplek, vaste rust- en of verblijfplaatsen of overduidelijke vliegroutes in het plangebied en de directe omgeving is echter geen sprake. Aangezien in dit nader vleermuisonderzoek ook gekeken is naar de directe omgeving van het plangebied, worden deze resultaten representatief geacht voor het huidige plangebied. Op basis van dit voorgaand onderzoek en het verkennend terreinonderzoek is het voorkomen van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied uit te sluiten. Effecten op vleermuizen zijn dan ook uit te sluiten.

Overige zoogdieren

Er zijn geen zwaardere beschermde zoogdieren aangetroffen in het plangebied. Uit bureaustudie blijken de eekhoorn en de bever in de omgeving van het plangebied voor te komen. Het plangebied biedt echter geen geschikt leefgebied voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Reptielen en amfibieën

Uit de bureaustudie komt naar voren dat geen zwaarder beschermde reptielen en/of amfibieën in de omgeving van het plangebied voorkomen. Er zijn geen zwaarder beschermde amfibie- en reptielsoorten aangetroffen in het plangebied. Gezien de aard van de biotopen en de habitatseisen is het terrein niet geschikt voor zwaarder beschermde soorten. Het voorkomen van en effecten op zwaarder beschermde soorten zijn dan ook uit te sluiten.

Vissen

Wegens het ontbreken van open water zijn geen zwaarder beschermde vissoorten in het plangebied aanwezig. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Planten

Er zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat of standplaatsfactoren voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uit te sluiten.

Vlinders

Er zijn geen beschermde vlindersoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor de beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Libellen

Er zijn geen beschermde libelsoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.2 Advies vervolgstappen

Op basis van bovenstaande toetsing zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

7.1.1 Beschermde natuurgebieden

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. Van directe aantasting van de EHS is dan ook geen sprake. De ontwikkelingen hebben geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS in de nabijheid van het project.

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen een straal van 3 kilometer van het plangebied geen Natura-2000 gebieden liggen. Vanwege de grote afstand, de aard en omvang van de ontwikkeling zijn effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand uit te sluiten.

Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan (EHS) of een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

7.1.2 Beschermde soorten

In het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten aangetroffen of te verwachten die de ontwikkelingen in het plangebied aan het Maasschriksel te Venlo wezenlijk kunnen beïnvloeden. In het kader van Flora- en faunawet zijn er vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

7.2 Aanbevelingen (vrijblijvend)

Bij de nieuwbouw kan op een eenvoudige manier een positieve bijdrage worden geleverd aan de natuur en biodiversiteit in de betreffende woonplaats. Op verschillende manieren kunnen nestel- en verblijfsgelegenheden aan de nieuwbouw worden gecreeerd.

Onderhoudsvrije neststenen en verblijfsstenen voor vogels en vleermuiskokers kunnen eenvoudig in de muren van de woningen geïntegreerd worden. Daarnaast kunnen met speciale dakpannen en/of vogelvides nestelgelegenheden voor gierzwaluwen en huismussen worden gecreeërd. Verder zijn er zogenaamde vleermuiskwartieren die eenvoudig te bevestigen zijn aan muren. Door deze elementen toe te passen in de nieuwbouw kan een effectieve bijdrage aan natuur in de stad worden geleverd. Deze positieve maatregelen zijn eenvoudig en met geringe meerkosten in nieuwbouw in te passen.

8 Bronnen

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, (2006). De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna Deel 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey-Nederland. Leiden.

- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Reptielen van Nederland.* Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

- EIS-Nederland/De Vlinderstichting/Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007). *Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen.*

- SOVON, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels.* SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij/Naturalis/EIS - Nederland.

Internet
- www.vlinderstichting.nl
- maps.google.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.limburg.nl
- www.alterra.nl
- www.knmi.nl

Bijlage 1

Ecologische Hoofdstructuur

Natuurbeschermingswet 1998

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur
De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden
De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:
- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet
Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden
De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:
- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EZ) dit.

Bestaand gebruik
Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:
- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Bijlage 2

Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet
Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' - principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling
Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode
Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3
Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.
Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Dienst Regelingen door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan.

Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid of openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht
In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag
Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen.

Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1 het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2 de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.